

Tjänsteutlåtande

**Till: Vård- och
omsorgsnämnden**

Socialförvaltningen

Datum: 2025-10-24

Diarienummer: VON 2025/0073

Hemtjänsten i Österåkers kommun. En genomlysning.

Sammanfattning

Våren 2025 initierade socialförvaltningen en utredning om ersättningsnivåer och strukturer i hemtjänsten för att möta ökande behov och bedriva effektiv verksamhet. Utredningen identifierar utvecklingsområden som ersättningsmodell, digitala lösningar och bättre arbetssätt samt resursanvändning.

Beslutsförslag

Vård och omsorgsnämnden föreslås besluta:

- Att godkänna utredningen ”Hemtjänsten i Österåkers kommun, En genomlysning av hemtjänstens förutsättningar och framtidsbehov.”
- Att under 2026 införa uppstartsersättning för nya kunder i hemtjänsten som betalas ut när utföraren skickat in upprättad genomförandeplan.
- Att under 2026 införa ett försök med förlängd ersättning vid sjukhusvistelse från 24 till 48 timmar som utvärderas efter ett år.

Ärendet

Socialförvaltningen initierade våren 2025 en utredning gällande hemtjänsten i Österåkers kommun. Utredningen syftar till att analysera ersättningsnivåer och strukturförutsättningar för hemtjänsten för att möta ett växande behov och bedriva effektiv verksamhet. Målet med utredningen är att synliggöra förutsättningar och föreslå åtgärder för att Österåkers kommun ska vara en attraktiv kommun för privata hemtjänstutförare och säkerställa en hållbarhet inför den ökade andelen äldre i kommunen.

Utredningen omfattade omvärldsbevakning, jämförelse med likvärdiga kommuner, djupintervjuer med kommunens egna och privata utförare, tjänstepersoner samt insamling av statistik och relevanta utredningar. Resultatet visar att Österåker har lägst nettokostnadsavvikelse bland

jämförelsekommunerna, även om kostnaden per brukare inte är lägst. Som skärgårdskommun har Österåker andra strukturella förutsättningar än tätortskommuner. Effektiviteten är hög sett till kostnad, men kvalitetsindex utifrån brukarundersökningar är lägre, sannolikt på grund av att utförare lämnat kommunen och brukare därmed har behövt byta utförare. Trygghet för brukarna skapas genom fast omsorgskontakt och en hemtjänstutförare som stannar i kommunen under en längre tid.

För att stärka konkurrenskraften och höja kvaliteten i hemtjänsten behövs åtgärder både på kort och lång sikt. Utvecklingsområden att utreda vidare är resursfördelning, en mer flexibel ersättningsmodell (ramtid), regiform samt möjlighet att bedriva vissa serviceinsatser, exempelvis städning, separat. Detta har även lyfts i budget 2026. Förbättringar inom måltidshantering och resurstillgång har även identifierats som fortsatta utvecklingsområden.

Föreslagna åtgärder på kort sikt är digitala lås, digital lösning för beställning av matlådor samt pilotprojekt för digital hemtjänst. Dessutom föreslås ökad ersättning till hemtjänstutförarna vid brukares sjukhusvistelse eller dödsfall, från 24 till 48 timmar införs under 2026 för att sedan utvärderas efter ett år. Detta för att skapa mer marginal till schemaplanering. Även möjlighet till uppstartsersättning vid första planeringsbesöket med ny brukare föreslås införas.

Förvaltningens slutsatser

Utredningen av hemtjänstens förutsättningar och framtidsbehov visar att kommunen behöver göra insatser på kort och lång sikt för att skapa förutsättningar för att göra Österåker till en attraktiv kommun att verka i som hemtjänstutförare samt för att möta de utmaningar äldreomsorgen står inför med brukaren i centrum.

Förvaltningen gör bedömningen att några av de i utredningen föreslagna åtgärderna kan införas på kort sikt, under 2026. Detta framkommer även i budget 2026. Exempelvis införande av digitala lås och en orderapp för måltidshantering. Finansieringen av orderappen och de digitala låsen sker genom statsbidrag. Förvaltningen gör även bedömningen att ett pilotprojekt gällande digital hemtjänst, införande av uppstartsersättning vid ny brukare samt en ökad ersättning vid brukares sjukhusvistelse eller bortgång bör kunna införas under 2026. Dessa åtgärder bedöms kunna skapa positiva effekter för hemtjänstutförarna och därmed även för brukarna relativt omgående.

Förvaltningens bedömning är även att fördjupade utredningar gällande driftsform, resursfördelning, ersättningsmodell samt särskilda serviceinsatser behöver ske. Detta framgår även i budget 2026. Dessa utredningar bör inledas snarast möjligt och resultat redovisas under 2026.

Förvaltningens slutsats är sammantaget att Österåkers kommun med de ovan föreslagna åtgärderna kan behålla effektiviteten, öka anpassningsförmågan till

framtida behov och skapa gynnsamma förutsättningar för både kommunala och privata utförare i hemtjänsten. Detta med den äldre i centrum.

Bilagor

1. Hemtjänsten i Österåkers kommun En genomlysning av hemtjänstens förutsättningar och framtidsbehov 2025-08-25 VON 2025/0073-02

Mona Bakhshi Poor
Socialdirektör

Josefin Bandh
Avdelningschef

Skickas till

Verification

Document ID 09222115557573262590

Document

**_VON 2025_0073-01 Hemtjänsten i Österåkers kommun.
En genomlysning av hemtjänstens förutsättnin (4) (2)**
Main document
3 pages
Initiated on 2026-03-20 14:59:11 CET (+0100) by Katarina
Jupén Morell (KJM)
Finalised on 2026-03-23 08:49:49 CET (+0100)

Initiator

Katarina Jupén Morell (KJM)
Österåkers kommun
Company reg. no. 212000-2890
katarina.jupenmorell@osteraker.se

Signatories

Mona Bakhshi Poor (MBP)
mona.bakhshipoor@osteraker.se
Signed 2026-03-23 08:49:49 CET (+0100)

Josefin Bandh (JB)
josefin.bandh@osteraker.se
Signed 2026-03-20 15:22:54 CET (+0100)

This verification was issued by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be proven mathematically and independently of Scrive. For your convenience Scrive also provides a service that enables you to automatically verify the document's integrity at: <https://scrive.com/verify>

